

Rættleiðing

Harra blaðstjóri.

I blaði tygara nr. 17 — 1. mars 1974 — hefur »Gamal javnaðarmaður« grein um landstýrissamgonguna millum javnaðarflokkin, sambandsflokkin og sjálfstýrisflokkin, og hefur alt gott at siga um hetta samarbeiði, og tað úrslit hesir flokkar hava avrika. Men so kemur fylgjandi, sum ketta upp úr hováðroð:

»Vit hoyrdu Hákun Djurhuus og Kristjan Djurhuus í útvarpinum framman fyri valið í 1958, báðir vóru avgjort imóttur at innføra fólkapensjónina í Føroyum, fólkapensjónin vildi spreingja landskassan, segði báðir hesir høgu harra.«

Her hefur »Gamal javnaðarmaður« mistikið seg. Tað er heldur ikki lætt, og sum regul ógjøriligt, at minnast, hvat sagt kann hava verið fyri 16 árum síðan. Men við tað, at eg havi fort dagbók, kann eg siga, hvussu eg havi umrøtt sosialu lógirnar. Dagin fyri valið havi eg eftir:

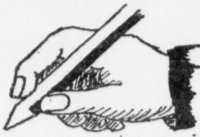
»Stutt eftir uppstillingina til lótingsvalið, byrjaðu veljarafundirnar. Frá javnaðarsíðu bleiv agitatiónin seliga lagt ann uppá tær sosialu lógirnar, sum stutt frammanundan eru gjordar galdandi fyri Danmark. Eg segði meg principielt at vera fyri at viðka hesar lógir til Føroyar, men føldi meg samstundis forpligtaðan til at gera vart við, at landskassans figgjarviðurskiftir ikki enn gjordi tað møguligt at taka tær fullu útreiðslur, sum ein slik lóggáva vildi føra við sær.«

Øll, sum minnast kreppuárin 1950—58 vita fullvæl, at alt okkara vinnuliv var komið í størstu figgjarligu trupulleikar, sum gav sitandi landstýri størstu trupulleikar at arbeiða landið burtur úr. Men tað gekk tann rétta vegin, og frá 1956 og úteftir kom munurin at merkjast. Lógir vóru gjøgnumfóðar, sum góvu vinnulivsmunnum hug og møguleikar fyri aftur at seta pening í fiskiskipafloktan. Skattainntøkur landskassans vóru, alt annað enn góðar, tí sum sagt vinnulivið hevði verið í trongum sköm. At lata landskassan átaka sær tær fullu útreiðslur av somu sosiallógum sum í Danmark, vildi í fyrstu syftu týtt eina útreiðslu fyri landskassan uppá umleið 5,4 mill. kr. Figgjarlógin var tað uppá slakar 15 mill. kr. og vildi sostatt komið uppá stívar 20 mill. kr.

Valið fór so fram, og javnaðarflokkurin vann valið, takka veri agitatiónina fyri somu sosiallógum, sum í Danmark.

Nýtt landstýri bleiv sett við samgongu millum javnaðarflokkin, sambandsflokkin og gl. sjálfstýrisflokkin. Løgtingið samtykti at gjøgnumføra tær sosialu lógirnar

B
R
Ø
V

— her haldi eg, at allir flokkar vórðu viðvirkandi. — Men tá saman um kom, blivu allir noyddir til at ásanna, tað sum eg hevði sagt frammanundan, at ikki var møguligt, at taka tær fullu útreiðslur beinan vegin. Samtykt bleiv so, eftir samráðing við ríkisstýrið, at sosialu lógirnar skuldu gjøgnumførast yvir 3 ár, við 1/3 hvørt av teim komandi árum. Á henda hátt var tað gjøriligt at halda eina figgjarlóg, sum landsins vinnuliv var fært fyri at bera útreiðslurnar av.

Tað gleðir meg annars at »Gamal javnaðarmaður« broðurliga býtur söl og vind lika millum flokkarnar í núverandi samgongu, hvat ikki tykist mær hefur annars verið gjørt stórvægis av frá javnaðarsíðu.

Stórir munur er millum figgjarlógina fyri 16 árum síðan og nú, hon er komin út imóti 200 mill. kr. At hetta er gjøriligt kemst av, at okkara vinnuliv hefur fingið so stóra og fjøllbroytta útbýgging og so avbera góðar verðinskjunkturir at arbeiða undir, at landskassans inntøkur av skatti og tolli hava fløma inn.

Eg vil halda tað kann vera hóskaði at enda hesa rættleiðing við at sitera fylgjandi av tí, eg segði við vigslna av Rituvikar skúla tann 3. juni 1968:

»... í øllum livsins viðurskiftum er tað eitt mark fyri øllum, eitt mark, ið ikki slepst um, og soleiðis eisini og ikki minst við tí peninga luga.

Við hvørt vil tað vera neyðugt at siga stopp — hartil og ikki longur —.

Vit, sum fáast við politikk og sita í landsins stýri kenna kanska meira til hetta enn flest onnur.

Av og á mugu vit siga nei, sjálvt um vit helst kundu havt hug at jætta, hvat ofta vil vera ólika lættari, og í løtuni geva størri vinsælu.

Men vildi okkara fólk verið fullt eydnuríkt, um alt livið gekk okkum til vildar? Eg trúgvi tí ikki.

Ein fastleiki skal til. Hann er neyðugur fyri at samfelagið ikki skal stýrast út á sjógv. Og vánaligur er tann politikari, sum ikki torir at siga nei, tá hann innast inni kennur á sær sjálvum, at eitt nei vil vera neyðugt og beinast fyri heildina.«

Við Rangá, á grækarismessu
1974

Chr. Djurhuus

Aftursvar til ein av stovnarum Klubbans

Tá ið tú skal greiða lesarum blaðsins frá, sum tú skrivar í seinasta SOSIALIN so var tað betri at tað var sannheit, sum tú skrivaði. Men í greinini var ikki meiri enn helvt in sannheit.

Tú skrivar, at ein islendingur var áhaldsin, tá hann skuldi lata eitt vindeyga upp og datt út igjøgnum. Sannheitin var tann, at hann hevði drukkíð seg fullan í Klubbanum. Tá hann um náttina lat vindeygað upp og skuldi spygja, stúrsaði hann framyvir og datt út igjøgnum niður í túnið.

Tú skrivar, at tað er einki prógv fyri, at hann var drukkinn. Jú, tað er prógv fyri, at hann var drukkinn. Hann kundi illa ganga, so drukkinn var hann. Og hann hevði drukkíð ov nógv í Klubbanum.

Tað vóru bæði menn og kvinnur, sum dragsaðu ol við sær úr Klubbanum hetta kvöldið.

Um tú ivast, um politivaldið hevur upplýsingar? Jú, teir hava upplýsingar — bæði um Klubban og gistingarhúsið, skrivað verður um í brævi tínum.

At tað eru góðir menn, sum

ganga í Klubban, ivist eg ikki í. Men tað eru eisini góðir menn.

Ein áskoðari

Ein takk til Tórshavnar Skipasmiðju

Eg var ein av teimum 215 fólkunum, sum var boðin við til 35 ára jubileumsvéitsluna hjá hesi stóru fyrirkømu.

Tað var ein sera væleygnað veitsla frá byrjan til enda. Har blivu hildnar talur og sangirnir vóru fleiri, sum yrtir vóru, sjálvandi um Skipasmiðjuna gjøgnum øll

hesi árin, og um teir menn sum hava arbeitt hetta upp frá einari beding til eina av landsins størstu fyrirkømu.

Spell var tað, at Kjartan Mohr ikki kundi vera við, sjúka hevði tí verri bundið hann til songina.

Tökk einaferð enn.

H.

Knallert- og syklukoyring

Eg hevði væl hugsað mær at fingið tað vita, hvi ein vanlig trakkisúka ikki kemur undir ferðslulógina.

Ein súkla kann gera lika stóran skaða sum ein knallert.

I nýggja vegin uppi í Hoydølum eru gjord bums í vegin, og á hesum vegi súkla hópin av børnum. Fyrr hava tey ikki gjørt so nógv av hesum. Men at skaði ikki er staðin av hesum er ófatiligt, tí nógv bilkoyring fer eisini fram á sama vegi.

Eg meini, at børn skuldu ikki sloppið á súklu fyrr enn tey vóru 12 ár.

R. H. Joensen

Útbjóðing

Vegna Tjaldurs Apotekið, Tórshavn verða við hesum øll arbeiðini í sambandi við gerð av 2. byggistigi av nýggja apotekinum á Trapputroði í Havn, boðin út alment í høvuðsentreprisu.

Útbjóðingartilfarið fæst til láns á skrivstovu okkara frá mikudegnum 20. í h.m. kl. 16.00 móti kr. 400,- í veðhaldi. Teir ið ynskja at læna útbjóðingartilfar, verða bidnir at bileggja tað dagin fyri.

Skrivlig boð í afturlatnum brævbjálva merktur:

»Nýggja apotekið á Trapputroði, 2. byggistige, verða at senda til skrivstovu Landsbyggifelagsins.

Boð skulu verða okkum í hendi í seinasta lagi hósdagin 25. april 1974 kl. 11.00; tey verða tá latin upp, og kunnu teir, ið boðið hava, verða hjástaddir.

LANDSBYGGIFELAGIÐ P.F.

Grønandsvegur 5

3800 Tórshavn.

Tlf. nr. 14744

Lýsing

Tað verður her lýst til kappingar um tekning av einum býarmerki til Klaksvíkar bý. Tekningin, sum send verður býráðnum, skal vera í tveimum eintøkum, ein teknað við svørtum og ein við litum. Tekningin skal ikki hava heraldirform.

Tekningarnar skulu verða býráðnum í hendi í seinasta lagi 15. mai 1974 kl. 16.00.

Innsendarin skal seta frámerki á tekningar sínar, og á seglaðum brævbjálva við sama frámerki á skal innsendarin siga, hvør hann er.

Fyri ta bestu tekningina teknað við svørtum og litmynd, rindar Klaksvíkar kommunu kr. 2.000,00, fyri ta næstu kr. 1.200,00, og fyri ta triðju kr. 800,00.

Klaksvíkar býráð dómir.

Tær triggjar tekningarnar, sum góldið verður fyri, eru ogn hjá Klaksvíkar kommunu, og skilar Klaksvíkar kommunu sær rætt til ikki at vera bundin til at gera brúk av nøkrum av hesum teknungum sum býmerki fyri Klaksvíkina.

Klaksvík, hin 11. mars 1974.

Klaksvíkar Býráð.

REHARAVIRKI
HEILSOLA
Kolonial & útgerð

HERMETIKK
TIMBURHANDIL
KLÆDNABØÐ
SLIKPISØÐ
SHELL-AVGREIÐSLA

DEILDIR:

SKÁLA SKIPASMIÐJA &
HANDILSVIRKI, SKÁLA
Skipasmið. Turkivirki. Handil

HANDELSHUSET
PESCADERO A-S
Strandgade 27A. København K
Tlf. ASTA 1830. Tlx. 5290

Pf. J. F. KJØLBRO

Klaksvík. Føroyar
Telefon 5489. Tlx. 20
Telegramadr.: Kjølbros Klaksvík

SOSIALURIN
- BLAÐ VIÐ MEININGUM!

**Haldið
SOSIALIN!**